

миряна торгова організація, котра в 1998 році прийняла Рукводство по претотвращенню отмывання денег.

Також в рішення проблем корупції вовлечен и Международный валютный фонд (МВФ), котрый финансирует программы по улучшению управления в экономике, исследованию причин и состояния корупции в регионах, ведь не секрет, что финансовые ресурсы, которые выделяет МВФ развивающимся странам, часто расхищаются должностными лицами этих стран.

Сложность борьбы с корупцией состоит в том, что корупция — проблема не только уголовная, но и политическая, экономическая, социальная. Несмотря на всеобщее осуждение и декларацию борьбы с ней, корупция продолжает уверенно существовать. Поэтому действенная борьба с ней возможна только комплексом мер, на основе единой антикоррупционной политики, заключающейся в целенаправленном применении последовательных мер государства по устранению причин и условий, порождающих и питающих корупцию в разных сферах жизни общества.

Осадча О. О.,

студентка,

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ:

СПІЛЬНЕ РЕГУЛЮВАННЯ І ДОСВІД ОКРЕМИХ ДЕРЖАВ

Корупція є невід'ємним атрибутом будь-якої держави, вона завжди присутня там, де існує публічна влада. У тих країнах, де вона поширена значною мірою, то із соціальної аномалії перетворюється на правило і виступає звичним засобом вирішення проблем, стає нормою функціонування влади і способом життя значної частини членів суспільства.

Кожна держава намагається розробити свою ефективну систему заходів, які звели б до мінімуму її негативні наслідки.

Проблеми корупції в органах державної влади розглядаються провідними науковцями, такими як: В. Авер'янов, С. Гончарук, С. Дубенко, О. Оболенський, С. Серьогін, В. Щербань. Вони займались питанням політики протидії корупції серед державних службовців, розглядали причини та шляхи подолання цієї злочин-

ної діяльності. Складність вивчення явища корупції в органах державної влади полягає у тому, що цей інститут є комплексним і досліджується науковцями не тільки у сфері державного управління, а й в економічній сфері.

Корупція характеризується низкою притаманних їй ознак: по-перше, вона має суспільний характер і спосіб прояву, а також обумовлюється станом суспільства на кожному конкретному етапі його розвитку; по-друге, суб'єктами корупції можуть бути тільки особи, які наділені владою чи публічними повноваженнями; по-третє, вона проявляється у вигляді реалізації такої влади чи повноважень у неправомірних, здебільшого корисливих діях; по-четверте, тісно пов'язана з організованою злочинністю, а деякі вчені вважають, що є її невід'ємною частиною; по-п'яте, структурно складається з кримінальних злочинів, адміністративних правопорушень і цивільно-правових деліктів; і по-шосте, суспільна небезпечність даного злочинного діяння полягає у негативному впливі на охоронювані законом цінності у сфері державної влади.

Такі поняття як «корупційний злочин» і «корупційне правопорушення» зазначені у Конвенції щодо корупції у контексті кримінального права, прийнятій 4 листопада 1998 р. Отже, вони є загально визнаними у міжнародному праві, що дає підставу для виокремлення такого виду злочинності, як корупційна.

Одним з найважливіших серед документів Європейського Союзу у сфері боротьби з корупцією є Комюніке Європейської комісії щодо комплексної політики Європейського Союзу з протидії корупції від 28 травня 2003 року. У ньому визначено основні засади боротьби з цим негативним явищем в Євросоюзі, а також зазначено принципи вдосконалення протидії корупції в нових країнах-членах, країнах-кандидатах і третіх країнах. Ще одним не менш важливим документом є Рамкове рішення Ради Європейського Союзу № 568 від 22 липня 2003 року «Про боротьбу з корупцією в приватному секторі», що визначає поняття «активної» та «пасивної» корупції. Дане рішення ще й встановлює санкції до осіб за вчинення такого роду злочинів.

Окрім нормативної бази також створюються певні міжнародні групи для боротьби з корупцією. Наприклад, основною метою створеної у травні 1999 року «Групи країн проти корупції» (GRECO), що діє в межах Ради Європи, є оцінка рівня корупції в державах-членах організації, виявлення недоліків у національних

механізмах боротьби з корупцією, підтримка в проведенні необхідних законодавчих та інституційних реформ у цій сфері, здійснення контролю за виконанням угод і правових документів, прийнятих Радою Європи відповідно до програми дій проти корупції.

Одним із основних напрямів у сфері запобігання корупції є виявлення корупційних ризиків, які можуть виникнути в діяльності державних службовців, а також усунення умов та причин виникнення цих ризиків.

Відповідно до положень Кримінального Кодексу Фінляндії, за вчинення дій, що можуть кваліфікуватися як «корупція», передбачено санкції від штрафу до ув'язнення строком до чотирьох років, що залежить від ступеня суспільної небезпеки злочину.

У Бельгії задля боротьби з корупцією вирішили застосовувати не лише традиційні репресивні методи (шляхи) – установлення кримінальної відповідальності за корупційні діяння, а також подбали про попередження корупції. Так ця проблема знайшла своє відображення у межах реформи COPERNIC (модернізації державного управління), зокрема у реформі сектору фінансового контролю.

У деяких країнах світу, наприклад у Білорусії, Литві, Румунії, існують закони, які чи то безпосередньо направлені на боротьбу з корупцією, чи то регулюють певні аспекти у межах законів щодо боротьби з організованою злочинністю.

Так згідно з ст.2 Закону Республіки Білорусь № 47-3 від 10 червня 1997 року «Про заходи боротьби з організованою злочинністю та корупцією» вказується, що «види та ознаки діянь, пов'язаних з організованою злочинністю та корупцією, а також кримінально-правові заходи покарання осіб, що їх скоїли, встановлюються Кримінальним кодексом Республіки Білорусь».

Водночас, у багатьох державах світу, зокрема в Австрії, Чехії, Швеції та в деяких інших, немає єдиного спеціального закону у сфері боротьби з корупцією. У цих країнах нормативно-правові документи з цих питань охоплюють низку законодавчих актів, а діяльність державних органів регламентована відповідними частинами Кримінального кодексу або, як один із варіантів, на основі співробітництва з міжнародними організаціями, насамперед Інтерполом і Європолом.

Таким чином, з урахуванням наведеного вище, можна зробити висновок, що у більшості країн світу основною формою бо-

ротьби з корупцією є притягнення осіб, які вчинили корупційні діяння, до кримінальної відповідальності та застосування заходів кримінально-правового спрямування. Але така форма негативного реагування з боку держави направлена саме на ліквідацію наслідків цих діянь та не повною мірою відповідає завданню запобігання наступних корупційних проявів. Тому антикорупційні законодавства таких країн, як США, Великобританія, Франці, Італія та Німеччина, протягом останніх років зазнають істотних змін.

Законодавці цих країн, не применшуючи важливість кримінально-правової боротьби з корупцією, все ж таки більшу увагу приділяють вдосконаленню саме профілактичних заходів запобігання корупції в органах державної влади за допомогою управлінських заходів.

Отже, стратегічним напрямом боротьби з корупцією має бути попередження корупційних проявів – зробити корупцію справою ризикованою і невігідною. Зокрема, правовий і соціальний статус службовця, в діяльності якого завжди присутня спокуса використати надані йому владу або посадові повноваження в особистих інтересах чи інтересах третіх осіб, повинен стимулювати його до законослухняної поведінки. Не страх бути викритим («попастися на гарячому»), а свідоме розуміння наслідків вчиненого корупційного діяння повинно лягти в основу правомірної поведінки державного службовця.

*Хінальська М. М.,
студентка,*

Національний університет «Одеська юридична академія»

ПРАВОВІ АСПЕКТИ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Проблема нелегальної міграції є актуальною і потребує вирішення. Сьогодні незаконна міграція є звичним явищем, вона є тією важливою криміногенною проблемою міжнародної міграції, яка проявляє основні соціально-політичні проблеми, що існують в міжнародній спільноті, окремій державі чи суспільстві.

Якщо говорити про Європу в цілому, то офіційно там проживає зараз 18, 4 млн. мігрантів. Оскільки населення ЄС складає 378 млн. людей, це може здатися зовсім невеликою часткою –